

Havbådene tilbage til Nr. Vorupør

- med skruen i vandet

Der var engang ...

Prospekt, udarbejdet af foreningen
Vorupør Havbåde
med støtte fra bl.a.

- Vesterhavscafeen, Vorupør
- Landingspladsen ApS
- Vorupør Vognmandsforretning
- Profi Kommunikation, Skive

Yderligere information på
www.vorupoerhavbaade.dk

Sidste chance for at redde en kulturarv!

Engang var fiskeriet det alt overskyggende erhverv i Nr. Vorupør i Thy. Op til 27 fiskerbåde var hjemmehørende i det lille fiskerleje, hver med en besætning på 2-4 mand og eksistensgrundlag for mindst lige så mange familier.

Madkassefiskere, blev de kaldt, for i reglen var det tidligt ud om morgenen og hjem igen samme aften med lasten af fisk af varierende størrelse, når vejret ellers var til det. Fangstmetoderne var forskellige og omfattede både krogfiskeri med muslinger som madding, snorevodsfiskeri, garnfiskeri og i enkelte tilfælde en form for trawlfiskeri, når to både gik sammen.

Fælles for fiskerbådene – hvoraf mange blev bygget af en lokal bådebygger – var, at de var specialbyggede til at fiske fra den åbne strand, baseret på et spil til at trække bådene ud og ind. Og kun beskyttet ved ind- og udsejling af læmolen, der stod klar til indvielse i 1911.

Etableringen af en moderne fiskerihavn i Hanstholm gjorde efterhånden et stort indhug i fiskerflåden - ikke bare i Nr. Vorupør. De fleste er enten hugget op eller solgt til andre formål. To fiskekuttere, der er ombygget til sejlskibe med lystfiskere, er i dag alene om at benytte det spil, der engang var livsnerven i det lille fiskerleje. Men hvor længe?

Ophalerspillet og havbådene er en vigtig del af den lokale kulturarv, men har også været en væsentlig forudsætning for det miljø, der gennem mange år tiltrukket et stort antal turister fra ind- og udland.

De to kuttere "Skagerak" og "Mågen", som fortsat sejler fra Vorupør Landingsplads, anvendes nu til lystfiskerture.

Erhvervsfiskeriet får vi ikke tilbage, men vi tror, at der både blandt lokale beboere og turister er stor interesse for at få restaureret og vedligeholdt de smukke gamle havbåde til fortsat brug til fritidsformål.

Der står stadig to originale havbåde tilbage på stranden i Vorupør. Yderligere to Vorupørbåde er fundet i Slettestrand - den ene bygget i Vorupør tilbage i 1938. Alle fire kan ifølge sagkyndige restaureres, så de kan komme ud og sejle igen. Foreningen Vorupør Havbåde er stiftet med dette formål, Vi søger støtte fra alle sider til dette projekt!

”Bette Hebron”

Hebron A 126 (oprindeligt T 126) blev bygget af bådebygger Niels Peter Thomsen i Nr. Vorupør i 1963. Kendingsmålene er L: 10,18, B: 4,333 og D.1,04. Brt: 9,55. Nettoregister tonnage: 3,01. Kendingsbogstaver XP 2258.

Båden er klinkbygget af eg på eg, og den betegnes som sejlskib med hjælpemotor. Motoren var en 4 cyl. Bukh på 65 HK.

Båden blev bygget til Kristian Harbo, som fiskede med den fra Nr. Vorupør indtil den i 1974 blev solgt til Karl Olsen, Thorupstrand. I 1977 overtages båden af Karls søn Bent, som 10 år senere sælger den til sin yngre bror Ove: I 2011 sælger Ove den til Han Herred Havbåde.

Hebron er en af de sidste af de kystbåde, der er bygget på et af kystens bådebyggerier, som har drevet aktivt erhvervsfiskeri.

Med Hebron er der været drevet krogfiskeri, garnfiskeri, snurrevod, trawl og fiskeri med håndpilk. Den har altid fisket i Nordsøen og Skagerrak, og den har beskæftiget op til 3-4 mand. Hebron er, som de andre kystbåde, bygget til at lande på stranden.

Siden 2011 har Hebron kun været brugt til erhvervsfiskeri i sommeren 2012 og sommeren 2014. I første halvdel af 2015 bliver den renoveret på Han Herred Havbådes værft, hvor den bl.a. får skiftet en del af klædningen, udskiftet nogle dæksplanker, får forstærkninger i agterskibet og i forstævnen, ny brændstoftank, skiftet dæk m.m.

Overslag på udgifter til renovering, så den er i sejklklar stand, er vurderet til 791.000 kr. + moms.

”Lykken”

Den godt 8 meter lange ”Lykken” fra 1938 er bygget som motorskib, men har endnu bevaret sejlskibets slanke undervandslinjer i for- og agterskib. I 2006 betegnedes den endnu som ”sejlskib med hjælpemotor” i de officielle skibspapirer.

Den er bygget af Peter Ninn Thomsen i Vorupør af eg på eg.
Dimensioner: L 8,19 - B 3,61 - D 1,10 - BRT 6.87

”Lykken” har gennem årene været hjemmehørende i både Slettestrand, Thorupstrand og Lildstrand og gjort hele kystfiskeriets udvikling med lige fra mellemkrigstiden. Den har ført åbent styrehus, lav lønning og gaffelsejl. Den er bygget med den i 1930’erne moderne elliptiske hæk, som dannede skole for hav- og kystbådene helt op til 1980’erne. Jammerbugten har en overgang også været hjemmehørende i Dokkedal på østkysten af Jylland. Det er den ældste båd, bygget i Vorupør, der har været i aktivt fiskeri.

”Lykken” blev taget ud af fiskeriet i 1997, og den blev derefter brugt som forlæg til Han Herred Havbådes bygning af den nye havbåd ”Jammerbugten” til et bådelaug på Slettestrand. Denne båd var på besøg i Vorupør ved indvielsen af havbadet i juli 2014.

”Lykken” er meget medtaget, men vil dog ifølge bådbygger Peter Madsbøll fra Han Herred Havbåde kunne genopbygges med bevaring af visse dele af den originale båd. Den befinder sig på et areal bag bådbyggeriet i Slettestrand.

Tilbuddet på restaurering lyder på 1.673.000 kr. plus moms, inkl. motor, tanke, el, instrumenter og redningsudstyr.

Trods en noget medtaget forfatning vil ”Lykken” fra 1938 kunne repareres så den kan komme ud at sejle igen.

T125 "Ebenezer"

Båden er også kendt som "Fru Thomsen". Den har modtaget ophugningsstøtte, men er både i 2004 og igen i 2006 erklæret bevaringsværdig og har derfor fået lov at ligge intakt med nummer på landingspladsen i Nr. Vorupør.

"Ebenezer" er bygget af eg i 1980 på Løgstør Bådebyggeri til garnfiskeri og tilhører fortsat Ingrid og Børge Thomsen, Nr. Vorupør. De har erklæret sig villige til at overdrage båden til Vorupør Havbåde.

Båden er målt til 11,64 BRT har en længde over alt på 12,7 meter, en bredde på 4,57 meter og en dybgang på 1,0 meter. Den var oprindeligt udrustet med en Scania Motor med en effekt på 141 hk.

Restaureringen af denne båd er vurderet til at blive temmelig omfattende og kostbar, idet der er behov for udskiftning af både klædning, dæk og maskineri for at gøre båden sejklar igen.

Inkl. redningsudstyr lyder det samlede tilbud fra bådværftet Han Herred Havbåde i Slettestrand på 2.294.000 kr. plus moms.

T125 "Ebenezer" har modtaget støtte til ophugning, men har fået lov at ligge på Vorupør Landingsplads med nummer, fordi den er erklæret bevaringsværdig.

T82 "Tabor"

Båden er bygget med dette navn på N.P. Thomsens Bådebyggeri i Nr. Vorupør i 1947, men har siden 1959 været registreret som "Håbet".

På det tidspunkt blev den overtaget af afdøde fiskeskipper Kristian Baltesen, Vorupør, der i 1963 overdrog halvparten til sønnen Jens Baltesen. I 1998 blev "Håbet" solgt til Jørgen Gram Larsen, Thisted (1/3) og Mogens Andersen, Hanstholm. I år 2000 overtog Mogens Andersen hele skibet

I 2003 blev "Håbet" registreret som bevaringsværdigt og i 2006 overdraget til Museet for Thy og Vester Hanherred. Båden blev herefter sat i stand af en række frivillige fra Vorupør og fik samtidigt sit gamle navn tilbage. "Tabor" er fortsat placeret på landingspladsen som museumsskib med adgang for besøgende via en ståltrappe.

Museet har erklæret sig indforstået med at overdrage "Tabor" til Vorupør Havbåde som et led i at sikre bådens fortsatte bevarelse.

En gennemgang af bådens tilstand har dog vist behov for en ganske omfattende renovering for at føre "Tabor" tilbage til nogenlunde samme stand som nybygget, så den igen kan komme ud at sejle.

Bådbyggeren vurderer således, at der er behov for en ny køl, klædning med hækstave, skotter, dæk og dækshuse, reparation af spanter, dørk og dækstøtter, køljern, træk og rørgrej, slidbund, mast og bom med beslag og vant, el, lamper, lanterner m.m., motor, tanke og redningsudstyr. De samlede omkostninger vurderes til 2.605.000 kr. + moms.

Bevaring ved brug

En kystbåd bevarer bedst ved at blive brugt, for det forhindrer udtørring, og så bliver den også holdt vedlige med maling, rengøring og nødvendige småreparationer.

Det er den filosofi, der hos Han Herred Havbåde ligger bag at overdrage brugsretten til de fire både, som foreningen har fået restaureret og nybygget til et tilsvarende antal lokale bådelaag, der blev etableret på landingspladserne i Lildstrand og Slettestrand. P.t. er alle både i Slettestrand

Noget tilsvarende er målet for Vorupør Havbåde med de både, vi nu vil forsøge at indsamle midler til at få restaureret. Planen er at få restaureret én båd ad gangen og derefter for hver enkelt båd få dannet et bådelaag, som kan overtage den fremtidige drift og vedligeholdelse.

For at komme med i et bådelaag, er forudsætningen at man er medlem af Vorupør Havbåde. Hvert bådelaag fastsætter selv sine vedtægter.

Medlemmerne af et bådelaag påtager sig udgifterne til drift, herunder forsikringer, og arbejdet med den almindelige vedligeholdelse under tilsyn af en sagkyndig, som udpeges af Vorupør Havbåde. Vilkårene kan være lidt forskellige for de enkelte bådelaag, men vil fremgå af en aftale, der indgås ved overdragelsen.

Vilkår for brug af bådene

Fiskerbåde, som har modtaget ophugningsstøtte må ikke længere bruges til erhvervsfiskeri – eller erhverv i det hele taget. Men de må gerne bruges til fritidssejlad, herunder også fritidsfiskeri. Dermed vil et bådelaag også kunne bidrage til at vedligeholde den viden og den kultur, der har dannet grundlag for kystfiskeriet i Vorupør.

Ældre billede fra Vorupør Landingsplads, hvor der stadig blev anvendt hestevogne til at bringe fiskene op til sortering hos Fiskercompagniet og videre ud til kunder i hele landet.

Foreningen Vorupør Havbåde er dannet af en lokal initiativgruppe ved en stiftende generalforsamling 21. marts 2015. Foreningens økonomi er underlagt tilsyn af en statsaut. revisor.

Foreningen er åben for alle, der ønsker at støtte foreningens formål, ligesom foreningen gerne modtager enhver anden form for støtte fra fonde, private virksomheder og offentlige myndigheder.

Vores vedtægter fremgår af foreningens hjemmeside, www.vorupoerhavbaade.dk.

Bestyrelsen for Vorupør Havbåde